

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 77/05-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Jána Bruncka, bytom D. K., t. č. Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. M. B., Advokátska kancelária, D. K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 Tpo 240/04 z 15. decembra 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jána Bruncka o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2005 doručená sťažnosť (doplnená na základe výzvy ústavného súdu 28. februára 2005) Jána Bruncka, bytom D. K., t. č. Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. B., Advokátska kancelária, D. K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozhodnutím Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tpo 240/04 z 15. decembra 2004.

Sťažovateľ uviedol, že uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 29 Tp 25/04 z 8. februára 2004 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 43/04 zo 17. marca 2004 bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením okresného súdu sp. zn. 29 Tp 25/04 z 18. novembra 2004 mu bola predĺžená lehota trvania väzby do 24. januára 2005. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tpo 240/04 z 15. decembra 2004 zamietol. Sťažovateľ uviedol, že krajský súd rozhodol o predĺžení väzby s odôvodnením, že dôvody väzby, na základe ktorých bol vzatý do väzby, aj naďalej trvajú, teda krajský súd sa v danej veci stotožnil s právnym názorom okresného súdu.

Sťažovateľ ďalej namietal, že *„samotná skutočnosť, že som stíhaný pre podozrenie, že čin som spáchal ako člen organizovanej skupiny, nemôže byť zákonným podkladom pre opakované rozhodnutie o predĺžení lehoty trvania väzby iba preto, že je potrebné vykonať doplnené dokazovanie u iných páchatel'ov a najmä u inej trestnej činnosti, za ktorú vôbec nie som stíhaný a ktorá s mojím skutkom vôbec nesúvisí“*. Uvedené sťažovateľ doplnil tým, že dôkazy týkajúce sa jeho skutku boli už vykonané, a teda nevidí dôvod a reálnu možnosť, aby mohol zmariť vyšetrovanie a dôkazy v ňom zabezpečené. Taktiež uviedol, že v jeho prípade nie sú dané dôvody väzby podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. že bude pokračovať v trestnej činnosti, pretože dosiaľ viedol riadny, bezúhonný život, pracoval, zdržiaval sa na známych miestach, a že v jeho prípade nehrozí opakovanie toho istého trestného činu ani spáchanie trestného činu tej istej povahy.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby po preskúmaní jeho sťažnosti vo veci rozhodol ústavný súd nasledovným nálezom:

„Krajský súd v Žiline v súvislosti s rozhodnutím o predĺžení väzby Jána Bruncka, zo dňa 15. 12. 2004, sp. zn. 2 Tpo 240/04 porušil jeho základné slobody podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. Ďalej Krajský súd v Žiline v súvislosti s rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu

Okresného súdu v Žiline sp. zn. 29 Tp 25/04 zo dňa 18. 11. 2004 svojím rozhodnutím zo dňa 15. 12. 2004 sp. zn. 2 Tpo 240/04 porušil základné práva Jána Bruncka podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, čo má za následok jeho okamžité prepustenie z vyšetrovacej väzby na slobodu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v posudzovanom prípade ide o krajský súd rozhodujúci o predĺžení lehoty trvania väzby) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre

nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 240/04 z 15. decembra 2004 o predĺžení jeho väzby do 24. januára 2005 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, a preto má byť prepustený z väzby.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Z obsahu sťažnosti, ako aj jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 29 Tp 25/04 z 8. februára 2004 z dôvodov uvedených v ustanovení § 67 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku s tým, že väzba sa započítava od 5. februára 2004. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, na základe ktorej krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tpo 43/04 zo 17. marca 2004 uznesenie okresného súdu zrušil s tým, že u sťažovateľa zistil dôvody väzby uvedené v ustanovení § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Podľa citovaného ustanovenia obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Uznesením okresného súdu č. k. 29 Tp 25/04-79 z 26. júla 2004 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 177/04 z 25. augusta 2004 bola sťažovateľovi predĺžená lehota trvania väzby do 5. októbra 2004. Uznesením okresného súdu č. k. 29 Tp 25/04-116 zo 14. septembra 2004 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 205/04 z 21. októbra 2004 bola sťažovateľovi lehota trvania väzby predĺžená do 24. novembra 2004.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 29 Tp 25/04 z 18. novembra 2004 bola sťažovateľovi predĺžená lehota trvania väzby do 24. januára 2005. V odôvodnení tohto uznesenia okresný súd opodstatnenosť a dôvodnosť ďalšieho trvania väzby videl v tom, že uznal dôvody prokurátora, podľa ktorých je potrebné vo veci vykonať výsluchy niektorých osôb, procesné úkony, ktoré vyplynú z obsahu týchto výsluchov, umožniť preštudovanie vyšetrovacieho spisu obhajcovi, prípadne vykonať úkony z obhajcovho návrhu na doplnenie vyšetrovania a umožniť obvineným, ich obhajcom a poškodeným oboznámiť sa s doplnením vyšetrovania. Okresný súd uviedol, že dôvody väzby sťažovateľa, tak ako boli ustálené v uznesení krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 43/04 zo 17. marca 2004, trvajú naďalej. Okresný súd sa stotožnil aj s návrhom prokurátora, že v danom štádiu trestného konania, ktoré je pred svojím záverom, hrozí obava, že v prípade prepustenia sťažovateľa na slobodu by došlo k zmareniu celého vyšetrovania a dôkazov v ňom zabezpečených. Okresný súd návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby považoval za dôvodný a primeraný vzhľadom na náročnosť dokazovania v predmetnej veci, ako aj na dobu, počas ktorej sa sťažovateľ nachádzal vo väzbe.

Proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 29 Tp 25/04 z 18. novembra 2004 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola obsahovo totožná so sťažnosťou doručenou ústavnému súdu, predmetom ktorej je namietanie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. O sťažnosti proti vyššie citovanému rozhodnutiu okresného súdu rozhodoval krajský súd. Tento sa v odôvodnení namietaného uznesenia sp. zn. 2 Tpo 240/04 z 15. decembra 2004 o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa do 24. januára 2005 odvolal na svoje uznesenia sp. zn. 2 Tpo 43/04 zo 17. marca 2004 a sp. zn. 2 Tpo 177/04 z 25. augusta 2004. V týchto uzneseniach

argumentoval tým, že sťažovateľ je obvinený zo spáchania trestného činu lúpeže v štádiu prípravy podľa § 7 ods. 1 a § 234 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona a že v jeho prípade je daný dôvod väzby podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Svoje tvrdenie oprel o fakt, že po prvom neúspechu vykonať trestný čin sa sťažovateľ spolu s ďalším obvineným po krátkom čase opäť podieľal na príprave toho istého trestného činu, a tým je daná konkrétna skutočnosť odôvodňujúca obavu, že sťažovateľ (bez väzby) by pokračoval v trestnej činnosti alebo pripravovaný trestný čin by spolu s ďalším obvineným dokonal. Zároveň v uznesení sp. zn. 2 Tpo 177/04 z 25. augusta 2004 krajský súd pri zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby dôvodil aj tým, že prepustením sťažovateľa na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Ústavný súd už vo veci sp. zn. III. ÚS 7/00 uviedol, že z práva nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu vyplýva priama spojitosť zákonného väzobného dôvodu s rozhodnutím sudcu alebo súdu nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania. Obvinený môže byť do väzby vzatý a v nej držaný len z tých zákonných dôvodov, ktoré sú uvedené vo výrokoch súdnych rozhodnutí.

V rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 79/02 ústavný súd konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru.

Požiadavka preskúmania hmotných podmienok znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace pre a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustiť osobu na slobodu, pokiaľ takéto dôvody neexistujú.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Podľa názoru ústavného súdu úvahy krajského súdu vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a je náležité odôvodnené, pričom krajský súd sa v jeho odôvodnení odvoláva na svoje tvrdenia uvedené v predchádzajúcich rozhodnutiach, ktoré zakladajú opodstatnený predpoklad pre ďalšie trvanie preventívnej väzby, teda väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad ustanovení Trestného poriadku citovaných v napadnutom uznesení a ich uplatnenie vo väzobnej veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Z rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 43/04 z 15. decembra 2004 podľa názoru ústavného súdu nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné

s označenými článkami ústavy a dohovoru, a to najmä vo vzťahu k označenému právu podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2005